

Uitspraak Landelijke Commissie van Vertrouwenslieden

Uitspraaknr. : 15-009

Datum : 30 december 2015

Partijen : Cliëntenraad <locatiennaam>, verder ook te noemen de WCR of verzoeker, te dezen vertegenwoordigd door de voorzitter, en de leden, bijgestaan door de voorzitter van de centrale cliëntenraad van <zorgaanbieder>

en

Woonzorgcentrum <locatiennaam>, onderdeel van <zorgaanbieder>, verder ook te noemen de instelling en de zorgaanbieder, te deze vertegenwoordigd door de voorzitter Raad van Bestuur, bestuurssecretaris, voormalig manager <locatiennaam>, manager <locatiennaam>, zorgmanager <locatiennaam>.

Het geschil

De WCR verzoekt de Landelijke Commissie van Vertrouwenslieden (verder ook te noemen de LCvV of de commissie) een uitspraak te doen over de vraag of de Wmcz juist gevolgd is bij een besluit van zorgaanbieder om een groep cliënten over te plaatsen vooruitlopend op het besluit tot vervroegde sluiting van woonzorgcentrum <locatiennaam>.

Verloop van de procedure

Het verzoekschrift met bijlagen van de WCR d.d. 30 juli 2015 is op 7 augustus 2015 bij de LCvV binnengekomen en op 27 augustus 2015 ontvankelijk verklaard. Zorgaanbieder heeft een verweerschrift met bijlagen d.d. 9 oktober 2015 ingediend. Partijen hebben afschrift van elkaars stukken ontvangen. Op 27 oktober 2015 heeft een hoorzitting plaatsgevonden.

Feiten

De commissie gaat uit van navolgende te dezen relevante feiten en omstandigheden.

1. Zorgaanbieder is huurder van de locatie <locatiennaam>; woningbouwcorporatie <naam> is daarvan de eigenaar.
2. Zorgaanbieder laat door de afdeling vastgoed minimaal halfjaarlijks brandveiligheidsonderzoeken verrichten op alle verblijfoctaties. In december 2014 is zo'n onderzoek gedaan op locatie <locatiennaam> en op grond van de uitkomsten is begin 2015 nog een aanvullend extern onderzoek (een quick-scan) gedaan door <naam>. Op grond van deze onderzoeken heeft de Raad van Bestuur overleg gehad met de verhuurder en op 25 maart 2015 besloten om voortvarend de overplaatsing van de cliënten met een indicatie ZZP 5 en hoger (niet zijnde BOPZ cliënten) uit woonzorgcentrum <locatiennaam> in gang te gaan zetten. Op 2 april 2015 is hierover een adviesaanvraag aan verzoeker gedaan.
3. Op 25 april 2015 heeft de WCR hierop een advies gegeven en op 13 mei 2015 is de nietigheid ingeroepen van dit besluit.
4. Op 23 juni 2015 heeft zorgaanbieder besloten de locatie voortijdig (per 31 december 2015) te sluiten en derhalve ook de verhuizing en overplaatsing van de overige bewoners in gang te gaan

zetten. Hierover is op 13 juli 2015 advies gevraagd aan verzoeker waar verzoeker op 3 augustus een (positief) advies over heeft gegeven.

5. Ten tijde van de zitting zijn de bewoners van <locatiennaam>, op een na, allemaal verhuisd.

Standpunten van verzoeker, zakelijk en verkort weergegeven.

6. Verzoeker stelt zich op het standpunt dat zorgaanbieder en/of de instelling in de informatieplicht te kort is geschoten, door de cliëntenraad niet vooraf te laten weten dat er onderzoeken naar de brandveiligheid werden gedaan en dat er een nieuwe normering zou gelden. Naderhand heeft verzoeker de uitkomsten van het onderzoek ook niet direct integraal van verweerder ontvangen zodat het besluit om de cliënten met een ZZP 5 en hoger (niet zijnde BOPZ cliënten) voortvarend over te gaan plaatsen, voor verzoeker als een volslagen verrassing kwam.
7. Verzoeker twijfelt aan de noodzaak en de urgentie die zorgaanbieder heeft aangevoerd om deze voortvarende handelswijze te legitimeren en ziet de urgentie in het rapport van <naam> ook niet terug. Verzoeker is er niet van overtuigd dat er geen mogelijkheden waren tot het doen van aanpassingen in het gebouw om zo alsnog aan de brandveiligheidsnormen te voldoen.
8. Er heeft kort geleden nog een ‘facelift’ van het gebouw plaatsgevonden, die investering blijkt nu geldverspilling. De bewoners van de locatie waren zeer tevreden over het verblijf, deze verhuizing grijpt diep in hun levens in. Cliënten zijn verspreid geraakt over vele locaties. Verzoeker vermoedt eerder bedrijfseconomische redenen om de locatie zo snel te willen ontruimen, dan dat er sprake was van een alarmerende brandonveilige situatie.
9. Verzoeker vindt het vooral kwalijk pas geïnformeerd te zijn nadat het besluit genomen was en dat er direct van alles in gang gezet werd, voordat er advies was uitgebracht. Verzoeker noemt dit typerend voor de manier waarop bij <zorgaanbieder> wordt omgegaan met de cliëntmedezeggenschap. Door de gevolgde handelwijze heeft verzoeker geen invloed conform de Wmcz op het besluit kunnen uitoefenen. Nadat de verhuizing van een grote groep mensen

eenmaal in gang gezet was, ging de leefbaarheid op de locatie snel achteruit en daarom heeft de WCR vervolgens wel met voortijdige algehele sluiting ingestemd. Ook diverse externe ondersteunende dienstverleners (kapper, pedicure, fysiotherapeut) zijn volgens de WCR niet zorgvuldig en niet tijdig geïnformeerd door zorgaanbieder en zij zijn door de voortijdige sluiting ook gedupeerd.

Standpunten van verweerder, zakelijk en verkort weergegeven

10. De brandveiligheidseisen voor verpleeg- en verzorgingshuizen zijn landelijk naar aanleiding van ernstige incidenten (onder meer in februari 2015 Nijmegen) veel strenger geworden en er wordt scherper gecontroleerd. Deze aangescherpte eisen leverden in de brandscans voor woonzorgcentrum <locatiennaam> veel meer ‘rode velden’ op. Het externe rapport van <naam> bevestigde vervolgens de eigen bevindingen, namelijk dat de situatie in <locatiennaam> kritiek was en dat snel ingrijpen noodzakelijk was.
11. Dat verzoeker in het rapport van <naam> de urgentie niet zo terugziet, kan komen omdat bij dat onderzoek op grond van door <naam> aan <naam> verstrekte informatie is uitgegaan van de uitgangssituatie van weleer met een veel lichtere doelgroep dan er nu feitelijk verblijft. In de loop der jaren zijn er veel meer mensen met hoge ZZP indicaties op deze locatie komen wonen waardoor het van een verzorgingshuis meer een verpleeghuis geworden. De bevindingen van de onderzoeken moeten in relatie tot de werkelijke clientèle gezien worden en vallen dan dus nog kritischer uit. Aanpassing van het gebouw was daarom ook geen optie en het voortvarend opstarten van overplaatsingen geboden.
12. De CCR en de WCR zijn hierover toen (op 25 maart) direct telefonisch ingelicht en na een week volgde de schriftelijke adviesaanvraag aan de WCR met daarbij excuus voor de late berichtgeving en de haast waarmee een en ander zich voltrok. Er is gevraagd binnen 1 week advies te geven en op 7 april is een extra overleg gepland. Bij de gebeurtenissen nadien heeft zorgaanbieder de cliëntenraad steeds zo constructief mogelijk willen betrekken maar dat werd

regelmatig bemoeilijkt doordat de voorzitter de samenwerking en communicatie afhield en bijvoorbeeld alleen door middel van aangetekende brieven wilde communiceren. De cliënten die het betrof en/of hun familieleden zijn uitgenodigd voor een persoonlijk informatief gesprek waarin zij hun voorkeur konden aangeven. Het merendeel heeft wel aan snelle overplaatsing willen meewerken en zit nu naar tevredenheid op de andere locatie.

13. Het gaat niet aan dat de cliëntenraad klachten heeft over de communicatie van zorgaanbieder richting de externe dienstverleners (kapper, fysiotherapeut, pedicure); verzoeker wilde namelijk zelf dat deze pas later werden ingelicht.
14. Om geen onrust te veroorzaken zijn de WCR, de bewoners en medewerkers niet in een eerder stadium ingelicht maar pas nadat de uitkomsten van de beide onderzoeken bekend waren en de ernst van de situatie vastgesteld was. Het had immers ook mee kunnen vallen en dan zou er meer tijd geweest zijn om het in het Vastgoedplan reeds opgenomen voornemen tot sluiting van deze locatie te realiseren. Verweerder weerspreekt dat het bedrijfseconomisch gunstig was om dit versneld te realiseren; er wordt nu tot 2018 huur betaald voor niet gebruikte ruimte en dat levert frictiekosten op.

Overwegingen en conclusies van de LCvV

15. Verzoeker vraagt de LCvV een uitspraak te doen over het besluit van zorgaanbieder om een bepaalde groep cliënten (met ZZP 5 en hoger, niet zijnde BOPZ cliënten) van <locatiennaam> over te plaatsen naar een andere locatie. Specifiek is de vraag voorgelegd of zorgaanbieder rond het besluit tot overplaatsing de Wmcz informatieplicht heeft nageleefd, of de adviesprocedure juist gevolgd is en of de cliëntenraad terecht de nietigheid van het besluit heeft ingeroepen.
16. De commissie overweegt dat de cliëntenraad zich bij brief van 13 mei (die brief vermeldt 2005, de commissie begrijpt dat dit 2015 moet zijn) jegens zorgaanbieder heeft beroepen op artikel 4 lid 4 Wmcz zonder daarbij te vermelden van welke specifieke verzwaard adviesbepaling werd

uitgegaan. In het verzoekschrift en ter zitting is toegelicht dat de cliëntenraad hiermee de bepaling 13 b van de overeenkomst tussen partijen voor ogen heeft, welke correspondeert met art. 3 lid 1 sub i Wmcz, een voorgenomen wijziging in het algemeen beleid op het gebied van de veiligheid.

17. De commissie overweegt dat voor zover er te dezen gesproken kan worden van een *beleids*wijziging bij de zorgaanbieder, deze wijziging dan het brandveiligheidsbeleid betreft waarbij volgens strengere normen en rekening houdend met populatiewijziging (toegenomen zorgzwaarte) gecontroleerd wordt. Het zal dan overigens gaan om gewijzigd brandveiligheidsbeleid voor de *gehele* organisatie, en niet alleen voor locatie <locatiennaam>. Volgens zorgaanbieder is deze gewijzigde gang van zaken (mede) ingegeven door landelijke ontwikkelingen. Verzoeker heeft naar het oordeel van de commissie terecht aangegeven dat cliëntenraden over aangescherpte eisen en/of strengere controlenormen ingelicht hadden behoren te worden. De commissie overweegt dat een gewijzigde gang van zaken rondom brandveiligheid zoals hiervoor omschreven, dan inderdaad onder artikel 3 lid 1 sub i Wmcz geschaard kan worden en als onderwerp voor verzwaard advies aan cliëntenraden voorgelegd behoort te worden. Te meer nu dergelijke scherpere controles voorzienbaar tot ingrijpende beslissingen aanleiding kunnen geven.
18. De commissie kan het argument van zorgaanbieder dat niet eerder gecommuniceerd werd over hetgeen er speelde om geen onrust te veroorzaken, ten dele volgen. Overwogen wordt dat wanneer de raad wél tijdig vooraf – eventueel vertrouwelijk - geïnformeerd zou zijn over de extra controle bij <locatiennaam> in het licht van de (landelijk) aangescherpte brandveiligheidseisen, een voortvarend vervolgbesluit als het onderhavige voor verzoeker niet als een volslagen verrassing had hoeven komen.
19. De vraag of er voldaan is aan de algemene informatieplicht (om de cliëntenraad te voorzien van de inlichtingen die redelijkerwijs nodig zijn voor de taakvervulling) en de vraag of de adviesprocedure te dezen juist gevolgd is, worden door de commissie op grond van vorenstaande ontkennend beantwoord.

20. Ten aanzien van de vraag of het besluit op goede gronden nietig verklaard is, overweegt de commissie als volgt. Van de noodzaak om met het oog op de veiligheid de meest kwetsbare cliënten voortvarend over te willen gaan plaatsen, is de commissie wel overtuigd. Nu betreffende locatie per 2018 gesloten zou gaan worden, acht de commissie het ook redelijk dat er niet gekozen is voor het aanbrengen van nadere aanpassingen in dit gebouw. Ook weegt de commissie hierbij mee dat de uitvoering van het besluit zorgvuldig is geschied door betreffende cliënten en/of hun vertegenwoordigers allen persoonlijk te benaderen en keuzevrijheid te geven bij het bepalen van het nieuwe onderkomen. Het invoeren van de nietigheid van het besluit tot het voortvarend in gang zetten van de overplaatsing van een bepaalde groep cliënten, welk recht de WCR formeel dus wel toekwam, zie hiervoor, acht de commissie op grond hiervan niet redelijk en billijk.

Oordeel

Wanneer een zorgaanbieder overgaat tot frequenter en/of onder aangescherpte normering uitvoeren van brandveiligheidsonderzoek kan dit aangemerkt worden als wijziging in het (brand)veiligheidsbeleid van de instelling. Cliëntenraden dienen hierover geïnformeerd te worden en vanwege art. 3 lid 1 sub i Wmcz kan dit aangemerkt worden als onderwerp van verzaamd advies. Het besluit tot het voortvarend overplaatsen van een groep kwetsbare cliënten merkt de LCvV in het onderhavige geschil aan als gevolg van het aangescherpte brandveiligheidsbeleid. Zorgaanbieder is jegens verzoeker tekortgeschoten in de informatieverstrekking hieromtrent en heeft de adviesprocedure niet conform de Wmcz gevolgd.

Gezien de omstandigheden van het geval acht de LCvV het besluit van zorgaanbieder tot het voortvarend overplaatsen van een groep kwetsbare cliënten evenwel een begrijpelijk en noodzakelijk besluit. Het invoeren van de nietigheid van dat besluit door verzoeker acht de LCvV, alhoewel formeel wettelijk mogelijk, op inhoudelijke gronden niet redelijk en voor de reeds ingetreden rechtsgevolgen hoeft dit naar oordeel van de LCvV dan ook geen consequenties te hebben.

Deze uitspraak is vastgesteld door de voorzitter van de Landelijke Commissie van Vertrouwenslieden, mevrouw mr. S.B. de Pauw Gerlings-Döhrn, en de leden de heer mr. J.A. Heeren en de heer H.B. Uiterwijk-MHA

Utrecht, 30 december 2015

mr. S.B. de Pauw Gerlings-Döhrn
voorzitter

mr. L. Bos
secretaris